

Událost týdne:

Dne 6. června si ve francouzské Normandii desetitisíce lidí včetně pamětníků, válečných veteránů a státníků připomněli 70. výročí vylovení spojeneckých vojáků v Evropě. Americký prezident Barack Obama řekl, že by se nikdy nemělo zapomenout na oběti, které spojenci přinesli pro přežití svobodného světa. Jeho francouzský protějšek François Hollande zase zdůraznil důležitost operace, která podle něj změnila běh historie. Den D, 6. červen 1944, se stal jedním z klíčových okamžiků druhé světové války a přispěl ke konečné porážce nacistického Německa. Na normanském pobřeží se sešli vrcholní světoví politici a další osobnosti včetně britské královny Alžběty II., německé kancléřky Angely Merkelové či ruského prezidenta Vladimira Putina. Právě ruský prezident se následně sešel s nově zvoleným ukrajinským prezidentem Peterem Porošenkem.

2. června vydal server electoralcalculus.co.uk zprávu k voličským preferencím britských politických stran. Podle průzkumu by nejvíce hlasů získala Labouristická strana (34,33 %), což by ji vyneslo 339 křesel v dolní komoře britského parlamentu. Druzí konzervativci by získali 31,97 % (257 křesel). Liberálové by obdrželi 8,39 % hlasů a Strana nezávislosti Spojeného království (UKIP) 15,73 %. Díky jednomandátovému většinovému systému by ovšem liberálové získali 18 křesel a UKIP křeslo žádné. Průzkum proběhl ve dnech 14. – 30. května 2014 a zúčastnilo se ho 10 185 respondentů.

3. června schválila španělská vláda návrh zákona o předání trůnu mezi králem Juanem Carlosem I. a jeho synem Filipem. Právě dosavadní král Juan Carlos I. již dříve oznámil, že se hodlá vzdát panovnického trůnu ve prospěch svého syna. Španělská ústava předání trůnu neupravuje, a proto musel být přijat speciální zákon, v němž je uvedeno, že "Jeho Výsost král Juan Carlos I. Burbonský se vzdává španělské koruny". Návrh by měl hladce projít oběma komorami parlamentu. V ulicích velkých měst se začali scházet demonstranti, kteří požadují odstranění monarchie. Premiér Mariano Rajoy ale upozornil odpůrce monarchie, že k prosazení změn mohou použít výhradně právních prostředků.

4. června oznámila francouzská vláda, že odmítla udělit politický azyl Edwardu Snowdenovi, který vyzradil řadu citlivých informací a na kterého americká vláda vydala zatykač. Snowdenovi vyprší ruské vízum v srpnu, sám údajně požádal o politický azyl asi v 21 zemích včetně Francie. Existuje ale i možnost, že by Američan mohl dostat azyl bez ohledu na postoj francouzské vlády. Současný předseda vlády Manuel Valls prohlásil, že sice není nakloněn vyhovět žádosti Snowdena o politický azyl, příležitost rozhodnout mohou ale podle něj dostat i další francouzské orgány.

5. června rozhodla německá dolní komora parlamentu (Bundestag), že němečtí poslanci vyslechnou bývalého analytika americké Národní agentury pro bezpečnost (NSA) Edwarda Snowdena v Moskvě ještě před začátkem letních parlamentních prázdnin. Jejich jednání se Snowdenem ale nebude mít charakter výpovědi před parlamentním výborem, ale spíše podobu neformálního rozhovoru.

Telegraficky:

- Dne 3. června řekl portugalský premiér Pedro Passos Coelho, že jeho země nebude moci dostat od mezinárodních věřitelů závěrečnou splátku záchranného úvěru, dokud se nevyřeší problém úsporných opatření, která minulý týden zamítl portugalský ústavní soud,
- dne 4. června doporučila Evropská komise udělit Albánii status kandidáta na členství v Evropské unii,
- dne 6. června vyzval estonský prezident Toomas Hendrik Ilves všechny státy Evropské unie a NATO, aby postupovaly jednotně a rozhodně proti Rusku.

